

24/10/2023

**Onderwerp: Bezwaarschrift Jan De Nul nv site Kuhlmannkaai
(2022145602)**

Geachte,

Gents Milieufront vzw wenst van de gelegenheid gebruik te maken om enkele opmerkingen te formuleren bij de omgevingsvergunningsaanvraag van Jan De Nul nv site Kuhlmannkaai (2022145602) waarvan het openbaar onderzoek loopt tot en met 24 oktober 2023.
Hierna vindt u onze opmerkingen en bezwaren.

Met vriendelijke groeten,

Bouke Billiet
beleidsmedewerker Gents MilieuFront
bouke@gentsmilieufront.be

Aanvraag

De bestaande site van Jan De Nul nv aan de Kuhlman heeft twee omgevingsvergunningen:

- (1) sinds 24 februari 2021 voor activiteiten gekoppeld aan het baggeren - *stockage van stalen en rubberen leidingen met bijhorende onderhouds- en werkvoorbereidingswerkzaamheden*;
- (2) sinds 2 december 2021 een vergunning voor het uitbaten van een TOP voor een totale capaciteit van 190.000 m³. De aanleg van de TOP is nog niet gestart.

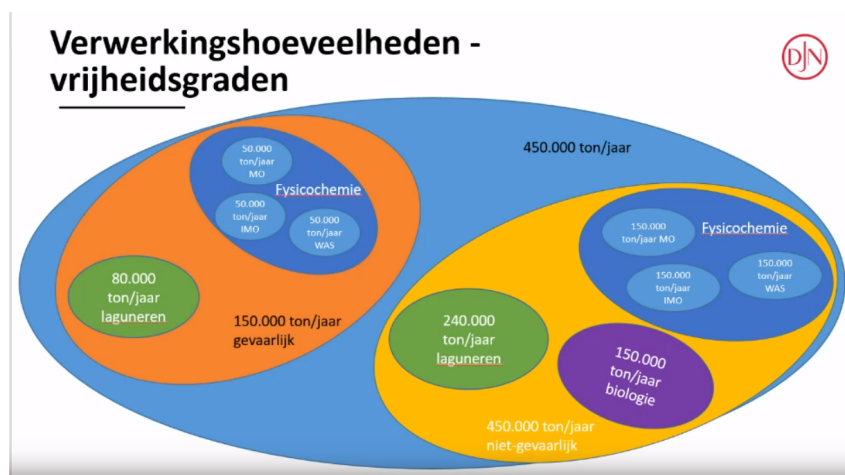
Envisan - onderdeel van Jan De Nul nv - vraagt een uitbreiding van de vergunning en wil op deze site de installaties voor het valoriseren van bodemmateriële en andere minerale stromen te Kuhlmannkaai Gent naast de huidige logistieke zone van Jan De Nul nv inplanten. Naast zowel gevaarlijke als niet-gevaarlijke bodemmateriële, zullen ook andere minerale stromen (VLAREMA) op de site opgeslagen en verwerkt worden. Verschillende verwerkingstechnieken zullen toegepast worden, zowel fysicochemische (mechanische ontwatering, immobilisatie en fysicochemische wassing), als een biologische reiniging en lagunering. Jan De Nul nv vraagt volgende hoeveelheden aan: een totaal van 450.000 ton per jaar met een maximale hoeveelheid van 150.000 ton per jaar voor gevaarlijke producten.

Algemene opmerkingen

- (1) Op het naastliggend perceel is de vergunning rond voor een gelijkaardige activiteit van het bedrijf DEME. Twee van deze bedrijven zo dicht bij elkaar, met aanvoer en afvoer (grotendeels via de weg) is niet gewenst. Bijkomend is deze informatie niet meegenomen in het ontwerp-milieueffectrapport (hierna MER) dat bij het dossier hoort. GMF vraagt om de MER-studie opnieuw (zeker het deel transport) door te rekenen inclusief de vrachtwagenbewegingen van DEME.
- (2) De grens tussen wat bodem is en wat materiaal / afval, is niet steeds erg duidelijk. Voor afval en materiaalstromen geldt VLAREMA, voor bodem VLAREBO. GMF vraagt om in de omgevingsvergunning hierover duidelijkheid te scheppen qua hoeveelheden, voorwaarden, ...

Beperken tot wat verwerkt kan worden en waarvoor Envisan nu vergund is

De aangevraagde hoeveelheid van het te verwerken afval (VLAREMA) en bodem (VLAREBO) zijn veel te hoog. In totaal gaat het om zo'n 450.000 ton per jaar of zo'n 300.000 m³ per jaar.

Bron: presentatie infovergadering

Envisan krijgt een nieuwe locatie die te bereiken is per schip en die beter ontsloten is / wordt voor vrachtverkeer.

GMF vraagt om slechts dezelfde hoeveelheden te vergunnen als in de huidige omgevingsvergunning Hulsdonk met als bijkomende voorwaarde een maximum dat enkel wat verwerkt kan worden op de site geleverd mag worden.

Dit beperkt de overlast van geluid, stof, mogelijke geur enzoverder naar de omwonenden. De woonkern van Klein Rusland is slechts door een bufferbosje met beperkte breedte gescheiden. De figuur hieronder geeft duidelijk de beperkte breedte weer.

Bron: presentatie infovergadering

Geen gevaarlijk afval/bodem - zeker geen asbesthoudend materiaal

Daarnaast vraagt GMF ook om geen gevaarlijk afval / bodem te accepteren en zeker geen asbesthoudend materiaal. Het risico op het verspreiden van asbesthoudend materiaal naar de bewoning is te groot. Zo staat in het MER bij het deel luchtverontreiniging de asbesthoudende stromen als mogelijke bron. Door deze asbesthoudende materialen en asbesthoudende bodem te verbieden, vormen deze stromen geen probleem voor de werknemers en de omwonenden.

Op pagina 206 van het MER lezen we dat de site asbesthoudende en sterk uitlogende stromen (zoals PFAS-gronden en -specie) wil aanvaarden. Het MER somt een hele reeks van maatregelen op maar vermeldt ook dat *een beperkte emissie van asbestvezels en POP's door de exploitatie van het valorisatiecentrum niet uitgesloten kan worden*. Ook een citaat uit het MER (pagina 249): *Theoretisch kan elke blootstelling via de lucht, hoe klein ook, gevaarlijk zijn*.

Dit staft de vraag van GMF om de site niet te vergunnen voor gevaarlijke afval/bodem en asbesthoudend materiaal.

Transport

Het aantal vervoersbewegingen dat dagelijks ter hoogte van de bedrijfssite plaatsvindt, is nu zeer projectgebonden. Vaak is er geen beweging van vrachtverkeer. Op jaarbasis zijn er nu ca. 540 vrachten, wat uitgemiddeld neerkomt op 2 à 3 vrachten / dag (ofwel 4 à 6 vrachtbewegingen/dag). (bron: MER pagina 115).

Zoals eerder vermeld vraagt GMF om het deel Transport uit het MER opnieuw op te maken, rekening houdend met de toename van het verkeer door de nieuwe site van DEME die er vlakbij ligt.

In het MER wordt gerekend met vrachtwagens die 30 ton vervoeren (MER: pagina 115). De vracht van de vrachtwagens voor grondverzet (kipper), zijn meestal beperkter en vervoeren slechts 15 à 20 ton. Zo stijgt het aantal vrachtwagens aanzienlijk dat nodig is om de bodem / afval te leveren aan de site. GMF vraagt om de berekening ook met deze meer gebruikte tonnenmaat uit te voeren.

Het aantal transportbewegingen tijdens de aanlegfase is niet min, deze aanlegfase is beperkt tot 6 maanden. In de 6 maanden zullen in totaal ca. 5.026 transportbewegingen per as en ca. 18 per schip plaatsvinden (MER pagina 117). Ook uit het MER voor de exploitatiefase (enkel voor dit bedrijf - gerekend met vrachtwagens van 30 ton- zie opmerkingen hierboven): 'Samengevat zal het toekomstige goederenverkeer (aan- en afvoer) maximaal 315 scheepsbewegingen/jaar en 118 vrachtwagenbewegingen/dag omvatten. Wat betreft het vrachtwagenverkeer is dit een worst case inschatting, men doelt immers op zo veel mogelijk transport via de waterweg.' Dit is de aanvoer. De afvoer verloopt via de weg, lezen we ook in het MER.

GMF vraagt expliciet dat alle aspecten van een mobiliteitsstudie mee opgenomen worden in het MER.

Waterhergebruik tot nullozing

Gezien er gewerkt wordt met bagger- en ruimingsspecie, vervuilde bodem, afvalstoffen, ... en er al veel water hergebruikt wordt, stelt GMF voor om de laatste stap te zetten en NIET te lozen op het kanaal.

Indien niet ingegaan wordt op de vraag van GMF rond nullozing geeft GMF nog volgende bemerkingen mee.

In de aanvraag voor de lozingsnormen zijn jaargemiddelden opgenomen. Naast deze jaargemiddelden moeten ook maximumconcentraties deel uitmaken van de vergunningsvoorwaarden. Indien geen maximum is opgenomen kan er 'legaal' een bom geloosd worden op 1 dag en de andere dagen niets. Dit heeft een grote impact op het waterleven in het kanaal. In het MER (pagina 167) lezen we: *'De aanvoer van bedrijfsafvalwater zal discontinu zijn. Op korte termijn kunnen er piekdebieten optreden, bijvoorbeeld in de eerste fase van de lagunering of bij hevige regenval. ... Er zullen dagen zijn waarop niet geloosd wordt.'* Dit ondersteunt de vraag van GMF voor het vastleggen van een maximumnorm.

Voorbeeld van zo'n stof is benzeo(a)pyreen waarvan de vraag van het bedrijf is om een jaargemiddelde concentratie van 50 ng/l op te nemen in de voorwaarden. Dit volgt GMF niet, een absoluut maximum moet ook deel uitmaken van de lozingsvoorwaarden.

Daarnaast wordt ook geen rekening gehouden met het actuele debiet van het kanaal, dat debiet kan erg schommelen.

Ook in het MER lezen we dat er een maximumconcentratie moet vastgelegd worden. Benzo(a)pyreen is de grootste probleemparameter. Uit het MER (pagina 183): *Voor benzo(a)pyreen wordt een relevante bijdrage waargenomen in worst-case omstandigheden. Voor benzo(a)pyreen geldt zowel een gemiddelde als een maximale norm en gebeurt in eerste instantie dan ook een berekening van de jaargemiddelde impact.*

Perfluorverbindingen zijn een nieuwe reeks stoffen die opgevolgd moeten worden. In de bijstelling van de voorwaarden zijn deze waarden gevraagd:

halfjaarlijks	PFOS	µg/l	IC			
			nog te bepalen obv meet- resultaten op deelstromen			
	Overige PFAS	µg/l				

Er wordt voorgesteld om de groepsnorm van 0,5 µg/l voor PFAS totaal als norm te hanteren met 50 ng/l als maximum voor de individuele PFAS.

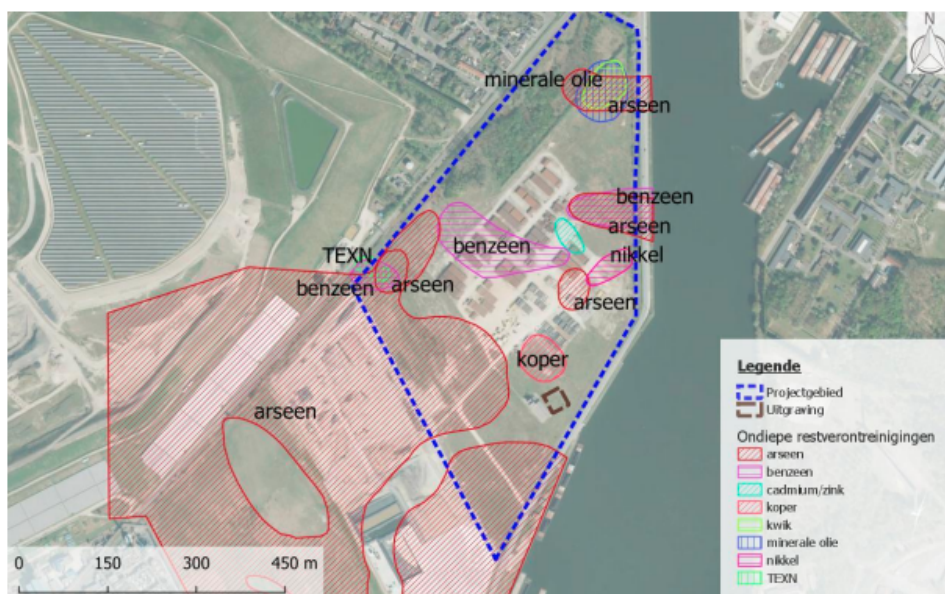
Uit bovenstaand knipsel blijkt niet welke PFAS gemeten worden. Het aantal PFAS waar een meetmethode voor is, neemt gestaag toe. Het vastleggen van een lijst van de te meten PFAS is dan ook niet de beste optie. De keuze om de PFAS te meten die ook reëel voorkomen is wel nuttig, met andere woorden: een risico-gebaseerde benadering. In de voorwaarden van de vergunning staan dan halfjaarlijkse screenings op PFAS en metingen van diegene die teruggevonden worden en waarvoor er op dat moment een meetmethode bestaat.

Zoals hierboven aangegeven, is niet lozen best voor het milieu. Op de website van de overheid¹ lezen we dat het gemiddelde PFOS-gehalte in beken, rivieren en kanalen zo goed als overal boven de milieunormen piekt.

Bemaling zonder lozing in kanaal

De figuur 9 uit de bemalingsstudie spreekt boekdelen.

¹ <https://www.vlaanderen.be/pfas-vervuiling/pfas-in-oppervlaktewater-grondwater-en-drinkwater>

Figuur 9: Contouren van de ondiepe restverontreinigingen in de omgeving van de bouwput.

Bron: bemalingsstudie

De site is - niettegenstaande het een brightfield is en dus gesaneerd - nog steeds vervuild met een reeks zware metalen en organische polluenten.

Het MER (pagina 126) geeft aan dat volgende zuivering zal toegepast worden: *De zware metalen zullen verwijderd worden via coagulatie, flocculatie en een neutralisatiestap, de PFAS en/of andere organische componenten zullen door waterzijdige actief koolfilters geadsorbeerd worden.*

Een actief koolfilter is niet steeds effectief om de organische componenten (grote variëteit aan componenten, een deel dat niet gekend is) uit het water te halen.

GMF vraagt om dit opgepompte water niet te lozen in het kanaal en niet te lozen in het grondwater, maar wel te verwerken in een aangepaste zuiveringsinstallatie. Dit opgepompte grondwater kan dan deel uitmaken van de waterhergebruikcyclus.

Luchtkwaliteit

Het dichtstbijzijnde meetstation van de VMM is gelegen in Zelzate. Ook in Evergem en Sint-Kruis-Winkel zijn er meetstations. Daarnaast vind je op de website van de VMM² ook gemodelleerde jaargemiddelden tot en met 2022.

GMF vraagt om de kwaliteitscijfers tot en met 2022 mee op te nemen in dit MER. Overigens de figuren opgenomen in het MER (figuren 60, 61, 62) kunnen we niet reproduceren door gebruik te maken van [de website](https://www.vmm.be/lucht/evolutie-luchtkwaliteit). Bij deze dan ook de vraag om in het MER op te nemen hoe deze figuren bekomen zijn.

De luchtkwaliteit wordt voor een groot deel bepaald door het aan- en afrijden van machines. In dit MER is geen rekening gehouden met de overstap naar elektrische machines. Elektrische machines verminderen de uitstoot van verbrandingsgassen, en veroorzaken minder geluidshinder. GMF vraagt ook op dit punt om een meer ambitieus MER.

² <https://www.vmm.be/lucht/evolutie-luchtkwaliteit>

Stof / geur / trillingen / geluid

Zowel de gemeente Evergem als Zelzate gaven eerder een aantal bezwaren / opmerkingen op de voorliggende uitbreiding aan de Kuhlmankaai.

In het MER lezen we dat er geen geurhinder (MER: pagina 121-122) zal zijn. Vanuit de discipline mens-gezondheid wordt de mogelijke geurhinder bijgevolg ook als verwaarloosbaar beschouwd (score 0) (pagina 251).

Ook zijn er volgens het MER geen geluidsproblemen te verwachten (MER pagina 123 en MER pagina 234). Voor geluid en trillingen zijn er zelfs geen milderende maatregelen opgenomen in het MER (pagina 234).

GMF vraagt desondanks de opgenomen milderende maatregelen uit het MER en de standaard milderende maatregelen mee op te nemen als voorwaarde bij de omgevingsvergunning. Daarnaast vraagt GMF ook om de bedrijfsactiviteiten te beperken tot de periode tussen 8 uur en 18 uur.

Voor het beperken van stofhinder zijn wel een reeks milderende maatregelen opgenomen. Deze horen dan ook thuis in de voorwaarden opgenomen in de omgevingsvergunning.

Communicatie naar de buurt

De activiteiten aan de site worden sterk uitgebreid. Dit heeft hoe dan ook een impact op de woonwijk Klein Rusland en andere delen van Zelzate en Evergem. Een goede communicatie naar de buurt en het opvolgen van klachten is dan ook meer dan wenselijk.

Het MER gaat hier onder punt 7.6.4.2.6. wat dieper op in.

Een actieve communicatie naar de omwonenden, en overleg met de gemeenten Zelzate, Evergem (en de Stad Gent) zijn noodzakelijk.

GMF vraagt ook aan Jan De Nul / Envisan dat op de website een duidelijk meldpunt voor klachten komt, dat deze klachten snel opgevolgd worden en dat Envisan een jaarrapport maakt van de binnengekomen klachten, met vermelding van hoe de klachten opgevolgd en aangepakt werden.

Afsluitend

GMF hoop dat u met deze bovenstaande opmerkingen rekening houdt. Nog deze bedenking. Dit MER is een zeer uitgebreid document (644 pagina's) waar dezelfde informatie op verschillende plaatsen in het document staat. Het doornemen van dit document vergt een grote tijdsinvestering.